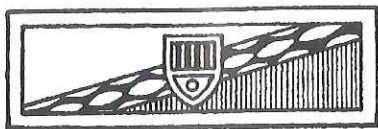


SETMANA SANTA 1994

PROCESSÓ DELS «SANTS MISTERIS»



Setena Memòria
CAMPRODON



Club Tennis Camprodon

Bac de Sant Pere, s/n ☎ 74 08 12
CAMPRODON

17853/23983

EXPLOTACIONS FORESTALS
FÀBRICA DE SERRAR



CARRETERA DE SANT JOAN, 2 - APARTAT 11
TEL. 74 00 40. FAX 74 01 20 **CAMPRODON**

17821/23977

La Plaça
Restaurant

Plaça Espanya, 3
Tel. 74 07 39
CAMPRODON

06295/20977



Restaurant-Hostal CAN BARAL·LA

Especialitzat en peix fresc i carn a la llosa
Disposem de menú diari
Habitacions dobles amb bany

Plaça Generalitat, 6 - Tel. 74 70 70
SANT PAU DE SEGÚRIES

15714/19421

Fàbrica de mobles

Martí Magret

CAMPRODON

17824/19422

Salutació

Per la Junta: Josep Claret i Gratacós

Són ja vuit anys des que la nostra Memòria de Setmana Santa aparegué en el seu número primer. Esdeveniment que passà quasi inadvertit per a tothom, la poca informació que cobria no preocupava i ningú no semblava tenir la precaució de potenciar un mitjà de comunicació diferent, tant per la seva informació general com per les dades tècniques de la nostra Processó. El repte de fer una Memòria per a la Processó ens va semblar apassionant i molt interessant. Passió que hem anat posant en cada edició, amb la certesa sempre que estàvem essent útils per a la Processó dels Sants Misteris. Aquest concepte d'utilitat i servei, que ha estat la nostra principal filosofia, ha estat també el motor principal de l'equip que hem fet, número darrera número, aquesta xifra important de set Memòries.

Sempre hem dit que la Memòria de Setmana Santa és una revista independent, oberta i participativa, que intenta servir i fer sentir la Setmana Santa a tota la Vall de Camprodon.

No existeix gaire marge per fer una Memòria diferent, tant pel seu aspecte informatiu com el publicitari, quasi l'únic mitjà de finançament de la Memòria. Vagi des d'aquí, ara i una vegada més, el nostre reconeixement i agraïment; sense les empreses anunciantes, no hauria estat possible. Per tot això, aquesta setena Memòria l'hem volgut fer, al marge de l'actualitat, com un número de major participació i de record als vuit anys de Processó.

Agraïm les participacions i opinions que enriqueixen aquesta Memòria, que per problemes d'espai són limitades; i agraïm també les opinions favorables que alguns autors escriuen.

Ens sentim lògicament orgullosos que la nostra Memòria pugui representar un símbol de serietat informativa entre molts de vosaltres. Però no volem ésser solament tradició. «Renovar-se o morir», hem renovat equip d'edició i ara volem renovar idees. Un petit pols amb nosaltres mateixos per al bé de la superació de la Processó dels Sants Misteris.

És reconfortant comprovar com, a més de fer una revista, fem amics.

Moltes gràcies a tots.



EDITA

Associació dels Sants Misteris

HI COL·LABOREN

Diputació de Girona – Consell Comarcal del Ripollès

FOTOGRAFIA

Josep Coma

TIRATGE D'AQUESTA EDICIÓ

3.000 exemplars

dipòsit legal: GI-474 -94

IMPRESSIÓ

Rotimprès

IMATGE - & - SO
ELECTRODOMÈSTICS

DISTRIBUÏDOR OFICIAL
Sony i SHARP

La qualitat té un nom

ELECTRICA
TORALLAS

C/ València, 51 • Tel. 74 01 41
CAMPRODON

17792/19416



SERVEI A LA CARTA

ESPECIALITZAT EN
PLATS TÍPICS
I DE CAÇA

Plaça d'Espanya, 11

Tel. 74 00 04

CAMPRODON

17670/13615

*Bac de
Sant Pere*

BAR - GRILL - RESTAURANT
TELÈFON (972) 74 07 01



CLUB DE TENNIS
Camprodon

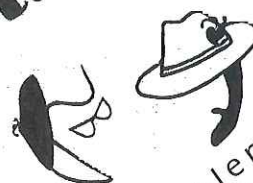


17854/19412

MAQUILLATGES - MANICURES

PERRUQUERIA HOME - DONA

Detalls ✂ *s.c.*



complements
bijuteria
regals

TRACTAMENTS CAPIL·LARS

Isaac Albéniz, 7

Tel. 74 13 40

CAMPRODON

17643/13606

Supermercat
ROTA

València, 12

CAMPRODON

Tel. 74 00 43

17827/23976

Casa
Agustina

REGALS - ARTICLES PELL

C/ València, 41 - Tel. 74 00 68
CAMPRODON

17852/23985

Que sant Patllari ens aixoplugui

Per Oriol Molas

S'enfosquia massa núvol, aquell capvespre de divendres. Cap a les sis, quatre gotes mal comptades havien humitejat les llambordes del carrer de Sant Roc, sense arribar a treure, però, la pols que s'hi havia anat posant durant tota la Quaresma.

Els armats van baixar més de pressa que de costum a buscar el penó a l'Ajuntament, no fos cas que ensopeguessin amb el xàfec a mig carrer València.

Les ànimes més devotes i el cors més porucs encomanaven els seus precis al patró de la diada, sant Víctor, sense recordar que en aquesta terra qui ens espanta l'aigua és sant Patllari; que el van portar aquí per culpa de l'aigua i que mossèn Tossell, sorrut i recte, l'havia passejat més d'una vegada per fer baixar el nivell de les aigües del Ter o del Ritort. Però el Divendres Sant és per a sant Víctor, el patró destronat.

Cap a les set continuava núvol, i els cors dels de casa preparaven amb inquietud les vestes; mentre que els forasters, sense adonar-se de res, passejaven i badaven davant els aparadors de les botigues.

Els timbals ressonaven al capdamunt del carrer València; els passos es col·locaven lentament a les escales del Monestir; algun romà dormilega passava corrent pels Quatre Cantons, amb la seva capa vermella voleiant a mitja alçada de les espatlles dels viants que, astorats i complaguts, se'l miraven com si fos Carnestoltes. Continuava massa núvol per al parer dels entesos en el temps, però sant Víctor segur que ens protegiria.

A l'hora convinguda, amb els carrers plens, esperant l'espectacle que amb tanta il·lusió havíem preparat entre tots, la proces-

só, lentament, va començar a desfilar. Els tambors ressonaven entre les parets, trencant rítmicament el silenci contingut. El passos, un rere l'altre, balancejaven la seva fe enmig del carrer. Els que feien llum, de tant en tant, guaitaven el cel fosc i tapat per la incògnita.

Quan el Capità Manaiare, enmig dels Quatre Cantons, va fer voleiar el penó de sant Víctor en ofrena i prostració a la imatge de la Verge, les llàgrimes d'aquesta es van desprendre del seu posat esblanqueït i van esquitxar el llautó de la pitrera del primer soldat de la guàrdia.

De cop i volta, les llàgrimes van convertir-se en plors, i els plors en pluja, i la pluja en xàfec. I els trons van confondre's amb la rítmica dels timbals, i fins i tot, algun llamp va imitar les torxes dels que feien llum a cada costat.

Sant Patllari ens va demostrar que qui mana a casa és ell, i que li està molt bé que fem la processó, però que per qüestions d'aigua és a ell a qui hem de parlar, per molt que sigui sant Víctor el patró dels armats.

Però nosaltres també vam saber dir-li a sant Patllari —amb tots els respectes, naturalment— que som gent sorruda i amb coratge perquè, tot i l'aiguat, vam aconseguir arribar al Carme, amb més tossuderia que no pas dignitat, però amb el cor serè per haver acabat la feina.

Només demanem a sant Patllari i a sant Víctor, per a aquest any i per als anys que hagin de venir, que es deixin estar de punyetes, que nosaltres ens els estimem tots dos i que ens deixin fer amb pau i tranquil·litat —si Déu vol— la nostra processó.



PEITIVI
Motos

C A M P R O D O N

Sant Roc, 1

Tel. 74 01 46

06806/13611

ADMINISTRACIÓ
DE LOTERIES

DOLORS PICART

CARRER VALÈNCIA, 57

TEL. 74 01 84

CAMPRODON

88889/19415

Perals

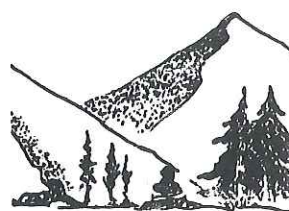
Tejidos y Colchonería

València, 6

CAMPRODON

Tel. 74 00 81

17825/19424



HOSTAL

SAYOLA

- Habitacions amb bany i calefacció
- Restaurant
- Tracte familiar

C/ Josep Morer, 4 - Tel: 74 01 42

CAMPRODON

88889/13622

descamps

MODA PELL

Carrer València, 33
Telèfon 74 07 84
17867 CAMPRODON

88889/19425

Restaurant

Bell-lloc

Bar

Plaça Sta. Maria, 12

CAMPRODON

Tel. 74 04 52

17788/19410

Vestes portants d'improperis 1993

El Palmó	TONI LIESA
El sant sopar	GUILLEM FERNÁNDEZ
El calze	CRISTINA CUADRADO
El pa	NÚRIA MARTÍNEZ
La bossa de Judes	ODALIS MARTÍNEZ
La llàntia	ANNA SALVADOR
El gall	AMADEU RIGAT
L'espasa i l'orella	MARIA COMA
La mà	NÚRIA VILA
La columna	JOAN PERADALTA
Els assots	JORDI LIESA
La canya	XAVIER LIESA
La corona d'espines	SÒNIA ORTIZ
La capa púrpura	NÚRIA BEGUDÀ
Les cadenes	CRISTINA SOLÀ
El pitxer	ARLINDA MOLINA

L'esponja	LUCI DANÉS
La llança	SANTI RUIZ
Els claus	MONTSE COROMINAS
El martell	ARIADNA ROMANS
El sol	MARTA SOLÀ
La lluna	ANNA CLARET
El rellotge	GLÒRIA SANBLÀS
Els daus	MARTA PÉREZ
La túnica	MARGARIDA BUSQUETS
L'INRI	SÍLVIA COSTA
El cap de mort	JORDI FERNÁNDEZ
L'escala	JUDIT GUIX
Les tenalles	JOSEP MIRÓ
El llençol	ISSAAC DANÉS
Abanderat sepulcre	JAUME HURTÓS





SACLA CAMPRODON, S.L.

ARTICLES CLASSIFICACIÓ I ESCOLARS

Av. Maristany, 6
Tel. 13 00 15
CAMPRODON

17790/19404



Carrer València, 67

CAMPRODON

Tel. 74 01 71

17786/19414

AGÈNCIA SÁNCHEZ

- CORREDORIA D'ASSEGURANCES
- ASSESSORIA FISCAL

C/ València, 45 **CAMPRODON** Tel. 74 03 43

00000/00000

CARNISSERIA
Colom



ESPECIALITZATS EN
VEDELLA I XAI

Plaça Dr. Robert, 20

Tel. 74 01 58

CAMPRODON

88888/13612



Tel. 74 00 21
Colònia Estebanell

CAMPRODON

38888/19402



La gran família: la parròquia

Per Mn. Joan Soler i Martín

L'any 1994 és l'Any Internacional de la Família. La família, en tant que comunitat fonamental i insubstituïble, és el vincle privilegiat per a la transmissió de la vida i d'aquells valors religiosos i culturals que ajuden la persona a adquirir la seva pròpia identitat. Fundada en l'amor i oberta al do de la vida, la família porta en ella mateixa l'esdevenidor de la societat.

Mitjançant l'amor mutu dels cònjuges, cridats a una comunió de vida total i plena, més encara si són cristians per la seva elevació a sagrament, podran aconseguir l'acompliment de la missió educativa que obliga els pares a formar els fills en el respecte a Déu, a la dignitat de cada persona i en els valors de la pau.

La família té dret a tota ajuda de l'Estat i aquest té la comesa de crear unes condicions mitjançant les quals les famílies puguin satisfer les necessitats primàries segons la dignitat humana. La pau sempre estarà en perill mentre hi hagi persones i famílies que es veuen obligades a lluitar per sobreviure.

Portes obertes de bat a bat

La parròquia de Camprodon és la gran família de totes les famílies. Ens agermana i apropa a Déu. Té una missió d'importància cabdal: contribuir a la construcció de la pau, que és un bé indispensable per al respecte i el desenrotllament de la vida humana, i assegurar la presència perenne de Jesús amb la seva mort a la creu i en l'eucaristia: fomentant l'amor entre les generacions, aportant el testimoni del passat. L'Església obre les portes de bat a bat i acull tots, i també els qui es troben sols o abandonats, tinguin l'edat que tinguin, siguin les que siguin les seves aspiracions, dificultats i esperances.

Cal destacar en aquesta quaresma el testimoni cristià que hem de donar per mantenir les arrels cristianes del nostre poble i de les nostres famílies: coneixement i vivència de la Paraula de Déu, dels Sagraments, el sentit i la celebració del diumenge, una resposta a les situacions de marginació i una coordinació de l'activitat pastoral i missionera.

Les processons no són pas fruit d'un moment històric, sinó que estan des de sempre lligades a la civilització occidental que procedeix del cristianisme. No és folklore. És, per dir-ho amb certs mots de mossèn Puntí i Collell, "una Oració que camina", una manifestació de fe i de respecte a les tradicions feta de ma-

nera col·lectiva i exterioritzada, en una diada propensa al recolliment i al record del que fou el misteri de la nostra Redempció. Espiritualitzar el desig de viure en pau i amor a nivell local i universal, en les nostres famílies i en el nostre poble. Demanem generosa col·laboració, respecte, silenci i oració.





Miguel Vila Picola

CONFECCIONS VILA

Carrer Ferrer Bàrbara, 6 - Tel. 74 01 82

CAMPRODON

17594/19483



RESTAURANT

HABITACIONS, CALEFACCIÓ I BANY

Plaça del Carme, 4 i 5

CAMPRODON

☎ 74 01 19

88889/13621



**C. Ventura
Consultors**

Laboral
Fiscal
Comptable

*Cristina Ventura i Carpintero
Economista*

Carrer Freixenet, 6, baixos
Telèfon 13 03 08
CAMPRODON

17699/13625

FORN SANT ROC

Especialitats SALA-PULI®

**Que en
són de
bons!**



*Carquinyolis - Tortells
Crocants - Bunyols
Coques de Llardons
Massapans - Ninots
Magdalenes
Pa de Pessic - Secalls*

Isaac Albéniz, 4 i 6 - Tel. 74 03 32 - Apartat de Correus 45
Particular: camí dels horts 7 - Tel. 74 04 82

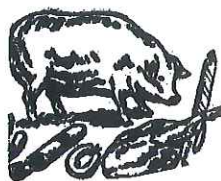
CAMPRODON (Ripollès)

17722/20993

Cal Xec

ISAAC ALBÉNIZ, 1
TEL. 74 00 84
CAMPRODON

*EL REBOST DEL
PIRINEU CATALÀ*



EMBOTITS
Elaboració pròpia



**MANTEGUERIA
XARCUTERIA**



*DES DEL 1870
QUALITAT I PURESA*

02947/13607

Les obres de la parròquia

Per la Junta d'obres de la Parròquia (Ferran Vila i Barceló)

L'any passat vàrem finalitzar la memòria proposant alguna millora en els vitralls de l'església de Santa Maria i sobretot en els bancs de la mateixa parròquia.

Podem dir que hem fet camí en aquest sentit. El vitrall de la capella de Sant Josep, que estava deteriorat en la seva part central, és totalment restituit i fa goig de veure. És un dels dos més antics que es conserven; els altres són tots d'èpoques més recents.

A la capella dels Dolors, finalitzades les obres del teulat, s'ha col·locat un vidre de protecció del cambril de la Verge, que permetrà tancar tot el sector del cambril per impedir-hi malifetes que en alguna ocasió s'han produït.

Ara cal encetar el capítol de pintura de la capella, capítol necessari juntament amb la nejeta dels vitralls però que requereix una atenció especial. No podem pintar-ho tal com ve, sinó que cal refer (si volem ser fidels a l'existent) tots aquells emmarcaments de carreus, pilastres i sanefes de diverses tonalitats que li donen la seva personalitat de decoració neoclàssica.

No obstant això, el treball principal d'aquest any s'ha orientat a tirar endavant els nous bancs de fusta que l'any passat anunciàvem com a tema molt prioritari, vist l'estat dels actuals.

S'ha fet un model a mida natural, sobre un projecte amb les mides actuals. Aquest model s'ha refet de bell nou per millorar-ne aspectes constructius i de confort i revisant algunes mides. I ara disposem d'un exemplar que podria ser definitiu, en el qual

s'han recollit diversos suggeriments aportats per vilatans. Podeu veure'l a la parròquia.

Per finançar la despesa s'ha demanat la col·laboració de tot-hom en una campanya que es va realitzar el mes d'agost i a la qual hi ha hagut una bona resposta.

Encara es poden efectuar donatius a la CAIXA DE PENSIONS I DE BARCELONA, cc. 0100354178 i a la CAIXA DE GIRONA, cc. 3000 064 000024.3, o bé a la mateixa parròquia.

Està previst fer una nova pavimentació amb pedra de Sant Vicenç del sector de l'altar major, com a continuació de l'escala que va ser renovada fa uns anys, ja que l'actual mosaic està molt deteriorat.

Ara es realitzarà, doncs, la totalitat dels bancs previstos a fi de poder-ne gaudir el més aviat possible.

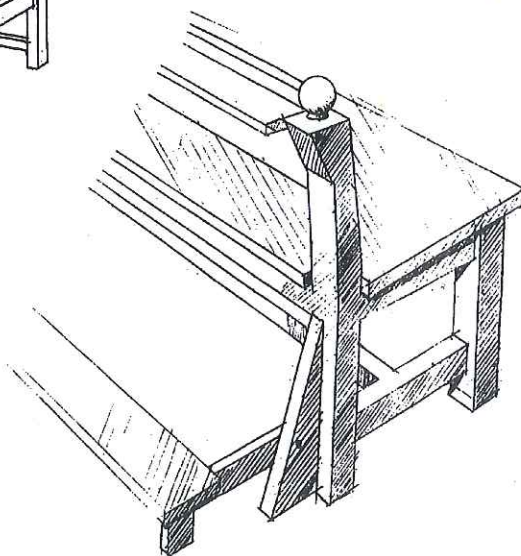
Queden per al futur tots aquells propòsits de millores a fer que, si bé no són qüestions de vida o mort, cal fer-les a fi de donar continuïtat a allò que els nostres avantpassats van iniciar amb tant d'esforç. Ja sabeu de què es tracta, moltes vegades ho hem comentat: el mal estat del campanar dret de l'ermita del Remei, l'entorn del monestir de Sant Pere i el manteniment del mateix edifici (obra totalment inabastable per la parròquia atesos la importància del monument i el volum de l'obra), l'estat ruïnós de les dependències annexes a l'església del Carme, etc.

Voldríem, en la memòria de l'any que ve, poder-vos anunciar bones noves en aquest sentit.



**PROJECTE PER A LA
CONSTRUCCIÓ DE NOUS BANCS A
L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA.**

CAMPRODON, AGOST 1993.



Restaurant LA MURALLA

Especialitzats en peix

C/ Catalunya, 13

Tel. 74 09 00

CAMPRODON

06807/13620



Gaster sl

Distribuidor de Gas-oil C

Pla de Sant Ramon, 3

Tel. 74 12 07

CAMPRODON

15241/13445

RENAULT

Servei Oficial

ALEJANDRO CUADRADO PUIG

València, 56

Telèfon 74 00 55

CAMPRODON

17703/19491

HOTEL Guell

TOTES LES HABITACIONS AMB BANY,
TELÈFON I TELEVISIÓ (12 CANALS)

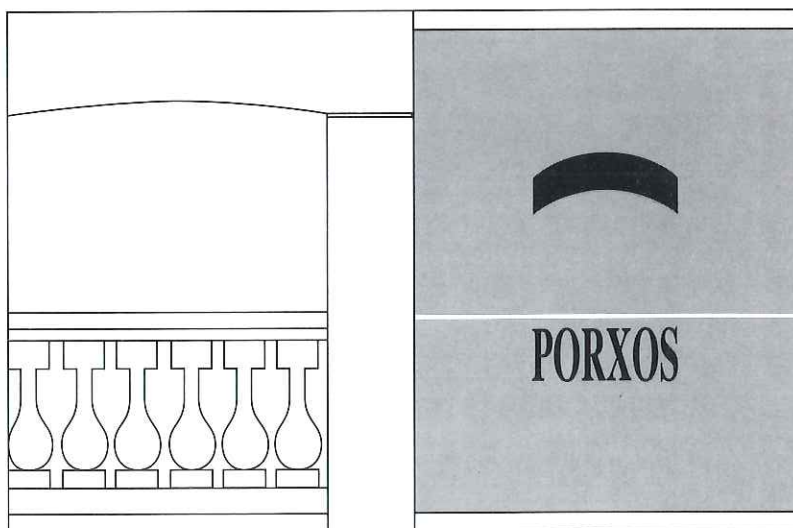
Plaça Espanya, 8

Telèfon (972) 74 00 11 – Fax (972) 74 11 12

17867 CAMPRODON (Girona)

06382/13444

- ROBA DE CASA,
LLENÇOLS,
JOCS DE TAULA...
- CONFECCIÓ JUVENIL
I CLÀSSICA
- BATES I DAVANTALS
- GÈNERE DE PUNT
- COMPLEMENTS



C/ MONESTIR, 21
TEL. 13 02 83
CAMPRODON

15370/13441

Puntuació de sortida de soldats romans

Nom anys dijous v. crucis extra processó puntuació

COMANDAMENT

1. Eduard Molas	7	6	7	2	7	22
2. Joan Costeja	7	6	7	2	7	22
3. Francesc Carola	7	6	3	2	7	18
4. J. A. Pons	7	1	-	2	7	10
5. Jordi Marcer	3	3	32	1	3	10

SECCIÓ TROPA

1. Josep Puigmal	7	6	7	2	7	22
2. Xavier Pujol	7	6	7	2	7	22
3. Francesc Pagès	7	6	7	2	7	22
4. Pau Vilarrasa	7	6	7	2	7	22
5. Josep Feliu	7	6	7	2	7	22
6. Marc Salinas	7	6	7	2	7	22
7. Pere Molas	7	6	7	2	7	22
8. Josep Pastoret	7	6	7	2	7	22
9. Jordi Riera	7	6	7	2	7	22
10. Joan Garcia	7	6	7	2	7	22
11. Joan Pairó	7	6	7	2	7	22
12. Xavier Planesas	7	6	7	2	7	22
13. Josep Colomer	7	6	7	2	7	22
14. Pere Quer	7	6	7	2	7	22
15. Gabriel Solà	7	6	7	2	7	22
16. Xavier Claret	7	6	6	2	7	21
17. David Megias	7	6	6	2	7	21
18. Joan Corbella	6	6	6	2	6	20
19. Pere Isern	6	6	6	2	6	20
20. Jordi Soto	6	6	6	2	6	20
21. J. Colomer D.	6	6	6	2	6	20
22. J.M. Corbella	6	5	6	2	6	19
23. Salvador Mas	6	5	6	2	6	19
24. Toni Jordà	7	5	6	1	7	19
25. Martí Pastoret	6	4	6	2	6	18
26. Joaquim Caroz	5	5	5	2	5	17
27. Esteve Farrés	5	5	5	1	5	16
28. Isidre Fortuny	5	5	5	1	5	16
29. Xavier Salinas	4	4	4	2	4	14
30. Jesús Vilarrasa	4	4	4	2	4	14
31. Fer. Cifuentes	4	4	3	2	4	13
32. Eduard Sala	4	4	4	1	4	13
33. Moisès Dorca	4	4	4	1	4	13
34. Xavier Moret	4	4	4	1	4	13
35. Jaume Vila	4	4	3	1	4	13
36. Gerard Miró	3	3	3	2	3	11
37. Xavier Solà	1	1	1	-	1	3
38. Rafel Carrillo	1	1	1	-	1	3

Puntuació de sortida de soldats de banda

Nom anys dijous v. crucis extra processó puntuació

1. Miquel Brossa	7	6	7	2	7	22
2. Manel Soler	7	6	7	2	7	22
3. Miquel Claret	7	6	7	2	7	22
4. Josep Prades	7	6	7	2	7	22
5. Jaume Puigmal	7	6	7	2	7	22
6. Marc Claret	7	6	7	2	7	22
7. Josep Claret	7	6	7	2	7	22
8. Àlex Cuadrado	7	6	6	2	7	21
9. Marc Gelis	7	6	7	2	7	21
10. Pere Busquets	7	6	5	2	7	20
11. Miquel Bertran	6	6	6	2	6	20
12. Sergi Pagès	6	6	6	2	6	20
13. Francesc X. Coma	6	6	5	2	6	19
14. Jordi Clarena	6	5	6	1	6	18
15. Marc Molas	5	5	5	2	5	17
16. Tomàs Sanblàs	5	5	5	2	5	16
17. Josep M. Costa	5	5	5	2	4	16
18. Jordi Serrano	7	6	-	2	7	15
19. Àlex Santoro	4	4	4	2	4	14
20. Josep Coma	4	4	3	2	4	13
21. Pere Serra	3	3	3	1	3	10
22. Enric Mateu	3	3	3	1	3	10
23. Carles Hurtós	3	3	3	1	3	10
24. Jordi Prades	3	3	3	1	3	10
25. Isidre Santoro	3	3	2	1	3	9
26. Pere Descamps	2	2	2	1	2	7
27. Francesc Vila	2	2	2	1	2	7
28. Francesc Hernández	2	2	2	1	2	7
29. Jordi Fernández	1	1	1	-	1	3
30. Joan Escolà	1	1	-	-	1	2

Mestre de Música: *Climent Juncà*



PERFUMERIA
COTILLERIA

MARIA DEL PONT

C/ C.A. Torras, 7

CAMPRODON

17673/13614

esports vivac

C. Sant Roc, 16
Tel. 74 13 92
Fax 74 13 92
17867 CAMPRODON

04641/13448

Construccions

CUMOSA



Llanars Solneu S/L

■ Passeig de la Muralla, 1, bis
Tel./Fax 13 00 09 • 17867 Camprodon

14914/20978



Penya Barcelonista
de Camprodon i comarca

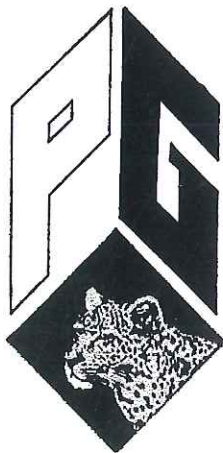
Pl. Dr. Robert, 1. Tel. 74 02 43

CAMPRODON

17667/13623



Teletèria



Gratacòs

C/ C. A. TORRAS, 2
C/ J. FERRER BÀRBARA, 21
TELS. *74 00 73 - 74 02 89

CAMPRODON

55555/20986

Petit conte del convent de Sant Nicolau de Camprodon

Per Sílvia Planes

La Cecília tenia vint-i-tres anys quan es va escapar del convent de Sant Nicolau. No li agradava gens, de viure-hi, des que la Berenguera havia marxat, feia tres mesos. El cas era que la Cecília no sabia on anar. A casa dels pares no s'hi podia pas presentar; segur que el pare la feia tornar directament al convent! Encara es recordava de quan hi va arribar. Tot just tenia sis anys i era una nena fleuma i malaltissa per culpa de la influència de la Maria, la dida, que no la deixava mai sola i que li va privar de créixer com Déu mana, jugant amb els seus germans i en contacte amb els altres nens. Però allà, al convent, hi va aprendre de seguida. De la seva mateixa edat hi havia la Berenguera, la filla més petita del baró. La seva mare sempre havia estat molt devota, i la va lliurar a la custòdia del monestir perquè volia fervorosament tenir una monja a la família... i ben malament que li va sortir! La Berenguera va resultar ser un esperit rebel, una dona valenta que va fer valer la seva. Però ella va poder comptar amb l'ajuda del seu pare, aquell home tendre i amable que pujava tan sovint a veure-la al monestir. El baró va estar de seguida d'acord amb la seva filla, i va aconseguir de treure-la de l'enclaustrament. I això que va haver de prometre a na Flor, la priora, que mantindria la donació de béns i terres que havia fet al monestir quan hi havia entrat la Berenguera!

Com l'enyorava, la Berenguera, la Cecília! Eren molts anys juntes, havien compartit moltes coses, molts secrets, molts maldecaps i moltes alegries. La disciplina de la vida monacal era rígida, difícil i avorrida. A la Cecília, només li agradava la lliçó d'història, quan la priora els explicava que elles eren monges agustines, un orde molt antic, fundat als primers temps del cristianisme per aquell sant que ella s'imaginava tan savi, tan vell i tan sever. El monestir, els deia na Flor, era una fundació molt vella, els orígens de la qual es perdien en el temps, i des de sempre havia acollit les noies de les famílies benestants de Camprodon i dels voltants. Mai no havien estat gaires, i el convent no era pas gaire ric, però sí que posseïa unes quantes terres, drets d'aigües i de pastures, i, des de feia ben poc, el dret de percebre 20 mitgeres de blat cada any, segons havia decretat el senyor rei en Jaume.

La Cecília, hi havia dies que no podia suportar la vida allà dins, tan a prop de Camprodon i tan lluny alhora, en aquell con-

vent petit enfilat al puig de les Relíquies. Sovint se sentien les rialles i les paraules dels soldats que estaven de guarnició al castell, i ella es delia per poder-hi parlar. Però mai no li ho deixaven fer. El silenci era cada vegada més dur de suportar. Ella i la Berenguera esperaven amb ànsia que arribés el diumenge, quan les seves famílies pujaven a Sant Nicolau a oir missa, i elles podien parlar amb els pares, amb els germans, fins amb la dida li agradava a la Cecília de parlar! També els agradava molt la Setmana Santa. Elles eren molt joves, i tot aquell dol, aquella

cera, aquells ritus, els impressionaven i els mostraven una faceta una mica menys coneguda de la religió a la qual servien. I sobretot, els agradava quan arribaven les processons. Les veien pujar des que sortien del convent del Carme, amb la gran creu d'argent al davant i tots els capellans i penitents tot darrera, resant i murmurant estrofes de cançons tristes. El convent de Sant Nicolau era parada obligada, el punt mitjà entre el Carme i Sant Pere, on s'acabava la processó. I encara més bonica, i més emocionant, era la processó de la Pentecosta, quan pujaven la Creu al monestir. Es quedava allà fins al dia de l'Assumpció, per a protegir la vila i els seus habitants dels llamps i de les pedregades.

Des de feia uns quants anys, les processons ja no eren tan lluïdes. Es notava que hi havia malestar entre els monjos de Sant Pere i les monges de Sant Nicolau. Na Flor sempre deia que aquells homes no els volien bé, que pretenien tenir-les sota el seu domini, que es queixaven al bisbe de la llibertat que tenien les monges. Llibertat! La Cecília no entenia com algú podia anomenar allò llibertat! Ella prou que ho intentava, de sentir vocació. S'escoltava embadalida l'Agnès, quan li explicava les meravelles de la vida monacal. L'Agnès sí que hi era feliç, al convent. Hi havia vingut per pròpia voluntat, amb el desig, deia, de servir Déu i, sobretot, de portar una vida retirada. L'Agnès pensava molt, escrivia molt, llegia molt. Se la veia tranquil·la, allunyada de tot, però propera a tothom. A vegades, la Cecília l'envejava. Sempre passejava pel claustre seguida de la fervorosa Francesca. Una dona ben estranya, la Francesca! Havia arribat al convent un capvespre no feia pas gaire temps. Tenia molts morats a la cara, i tremolava. Anava carregada amb un parell de farcells i va demanar de veure la priora. De seguida



**Fusteria
Decoració**



Ctra. Sant Joan, s/n
☎ 74 07 71
CAMPRODON

17669/13619



AUTOMÒBILS
Busquets

27593/19487

Taller: Passeig de la Muralla, 5
Exposició i vendes: Josep Morer, 7

Tel. 13 01 31
CAMPRODON

TABACALERA S.A.

Expeditoria núm. 2

MARIA MORER

- Tabacs
- Premsa
- Revistes

C/ Josep Morer, 6
☎ 74 07 08

CAMPRODON

17674/13617

Perruqueria

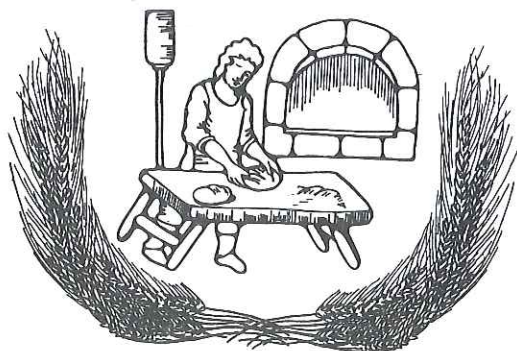
Feliu

Sant Roc, 20

CAMPRODON

17666/13608

**FLECA / BRIOIXERIA
CABANACH**



**«PA ARTESÀ,
CUIT AMB
LLENYA»**

C/ València, 49 - Tel. 74 01 23
CAMPRODON

es va saber què volia: el seu marit, en Joan, que era paraire de Camprodon, la maltractava molt.

La Francesca va decidir no suportar-lo més, i se li va acudir de fer-se monja. Amb ella van entrar al convent molts dels béns del matrimoni, un grapat de monedes i escriptures de terres i d'una casa. El marit va pujar furiós a buscar-la, amb una ordre del bisbe per a la seva dona: la Francesca havia de tornar a casa. Aquell dia va ser el primer que la Cecília va conèixer de veritat la dona valenta i de ment clara que era na Flor. La priora rígida, severa, llunyana, no va perdre mai les maneres, però tampoc no va accedir mai a l'ordre del bisbe. La Francesca era allà per voluntat pròpia, i la comunitat l'havia acollida. Particularment, ella creia que les seves raons eren prou bones, però això era el que menys. Havia escollit servir Déu, i cap home no li'n podia privar. La Francesca es va quedar, i de seguida es va sentir captivada per la vida monacal. La seva mestra, en tot, era l'Agnès.

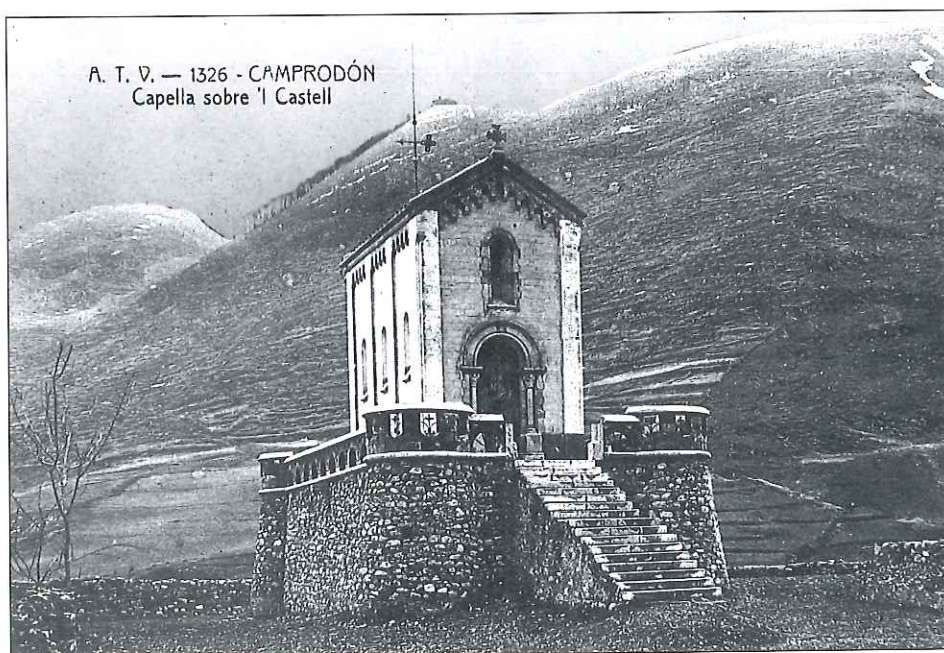
La Cecília i la Berenguera s'escapaven sempre que podien de confessar-se. No els agradava gens, fra Pau, el nou confessor. Era del monestir de Sant Pere, però ben diferent del seu predecessor, fra Ramon. Aquest era amable, les tractava bé, a vegades els donava dolços i mai no els imposava penitències massa dures. Però fra Pau era de l'opinió, com tants d'altres monjos i clergues de la vila, que a les monges se'ls havia d'imposar més rigor, més disciplina, se'ls havia de tallar tanta llibertat. Sempre repetia la mateixa frase: «Déu i tothom estimen la monja silenciosa, aquella que mai no abandona el claustre». A la Cecília i la Berenguera, fra Pau els feia una mica de por. Per sort, el bisbe havia autoritzat les monges de Sant Nicolau a escollir elles mateixes qui hauria de ser el proper confessor, i si era el que es deia, doncs seria bona cosa. Semblava bon home, fra Mateu.

I és que d'entre els monjos de Sant Pere n'hi havia uns quants de tan estrictes que feien la vida impossible a les monges

de Sant Nicolau. Les volien callades, submises, quasi invisibles dins del convent. Elles, però, baixaven amb freqüència a vila, compraven i passejaven, i també visitaven els seus familiars. La Cecília enyorava la mare, era l'única que enyorava. Però a casa no podia pas tornar-hi, i no se li acudia on anar... Quan era quasi a tocar la muralla, es va quedar paralitzada. Del petit cementiri del convent, situat a l'esquerra de l'església, en provenien sorolls estranys que la varen espantar. De seguida va veure de què es tractava: hi havia uns quants monjos que es dedicaven a profanar les tombes! Ja feia massa que durava l'enfrontament, i ara les desavinences s'havien materialitzat en un fet fastigós i indignant! Tot el cos de la Cecília tremolava de por i de ràbia. No va sentir arribar les altres monges, ni el sagristà, ni tan sols els homes del veguer. La varen sorprendre allà, i va ser ben fàcil d'endevinar que la seva intenció era fugir.

El seu pare es va posar furiós, la mare plorava. Era una vergonya per a la família; vés a saber quina n'havia fet, per haver de fugir d'aquella manera, com un lladregot! Varen suplicar a na Flor que l'acceptés altre cop al convent, però la priora s'hi negava. No podia pas obligar ningú contra la seva voluntat. La Cecília només pensava en la Berenguera, i en la sort que havia tingut. I desitjava que na Flor no la volgués al convent. Però llavors, què faria? Aara ho veia tot molt més clar, molt més difícil, molt més real. Al cap d'una setmana va arribar l'ordre del bisbe per a na Flor: la Cecília havia de ser novament admesa. Aquesta vegada la priora no la va contradir, i va acceptar la Cecília. Ella estava espantada. Què passaria, ara?

I no va passar res. Altre cop, na Flor va demostrar a la Cecília que era una dona forta, intel·ligent i justa. Mai ningú no li va dir res de l'assumpte, no hi hagué recriminacions, ni càstigs, ni res. Només pau, la pau i el recés que donava el claustre, on la Cecília va continuar enyorant la Berenguera fins que, anys després, hi va morir.



CARNISSERIA

GALI

Ferrer Bàrbara, 12

Tel. 74 01 60

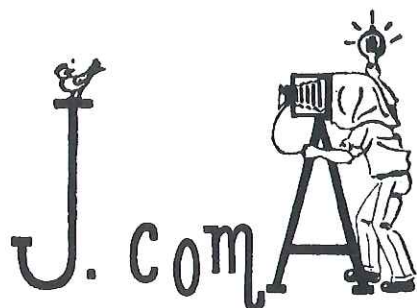
CAMPRODON

17644/13604



17700/20989

FOTOGRAFIA

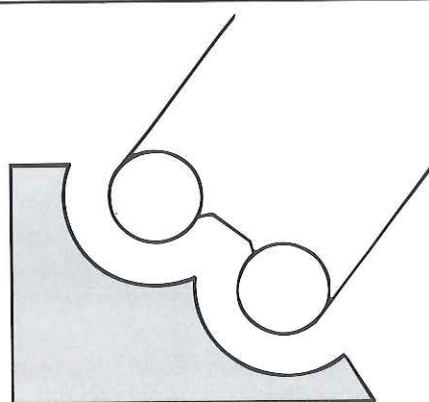


- Revelatges en 1 hora
- Reportatges professionals
- Fotocòpies color i B/N

17595/19408

Carrer Catalunya, 4 Tel. i fax 74 00 30
CAMPRODON

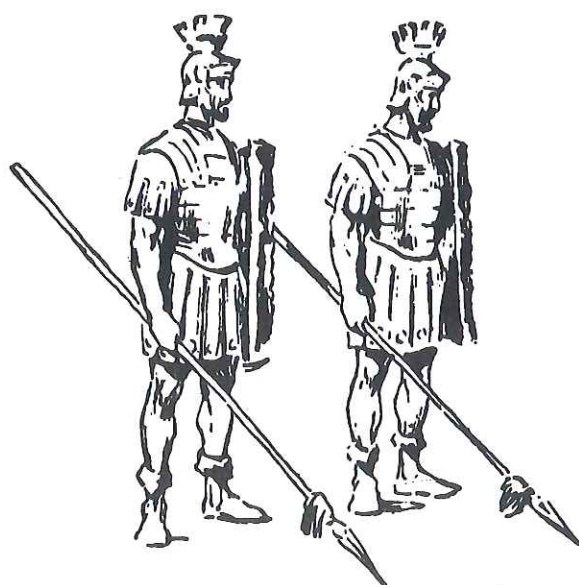
ÒPTICA



M. PUJOL SURINACH

C/ Monestir, 21 - Tel. 130 154
17867 CAMPRODON

09342/13442



Visquem amb goig aquestes jornades, i amb l'esperit serè, amb l'austeritat i serietat que ens ha distingit sempre, anem a acompanyar la PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS el Divendres Sant.

LA JUNTA DE LA PROCESSÓ

Programa d'actes de la Setmana Santa 1994

Divendres, 25 de març, a les 10 de la nit: *Reunió de tots el càrrecs de Comandament del Maniple, Centurió, Optió i Mestre de Banda per rebre les instruccions de sortida de Dijous i Divendres Sant.*

Dimarts, 29 de març, a les 9, 30 de la nit: *Reunió al Local Social de tots el Arregladors i Perxoners, així com els Caps de cada Pas, per rebre les consignes de sortida del Divendres Sant.*

Dimecres, 30 de març, després de l'assaig general del Maniple a la plaça de Santa Maria, i al local social: *Lliurament del material per a tots.*

Dijous, 31 de març, a les 8 de la nit: *Concentració de tot el Maniple, degudament uniformat, per passar revista de material al Monestir de Sant Pere.*

A les 8,30 del vespre: *Desfilada pels carrers fins a la Pl. d'Espanya, on farem els honors davant la Casa de la Vila, interpretació de Retreta.*

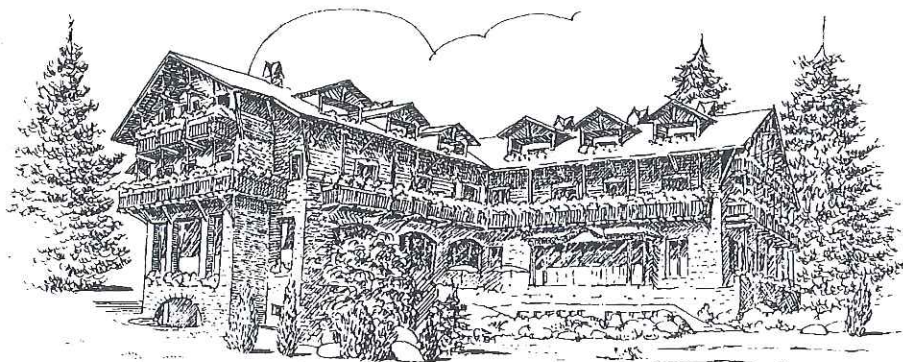
A continuació, desfilada fins al domicili del Pendonista d'Honor, on li farem el lliurament del Pendó de Sant Víctor.

Divendres Sant, 1 d'abril, a les 7,30 del matí: *concentració davant de l'església de Santa Maria per fer la sortida del Via Crucis pels diferents carrers del poble. Una vegada acabat el Via Crucis, esmorzar de bunyols, coca i xocolata al lloc que designarà la Junta.*

A les 8 del vespre: *Concentració de tots els Soldats Romans a la Baixada de l'Hospital, per passar revista del material.*

A les 8,30 del vespre: *Sortida en marxa ràpida per la plaça d'Espanya per a fer el lliurament al Centurió del Maniple del Banderí de Comandament, així com per recollir els Decurions i el Pendó del Maniple en el domicili del Pendonista d'Honor.*

A les 9 del vespre: *Una vegada formats a les escales del Monestir, començament de la Processó dels Sants Misteris.*



HOTEL GRÈVOL
Tel. 74 10 13



LLANARS
Vall de Camprodon

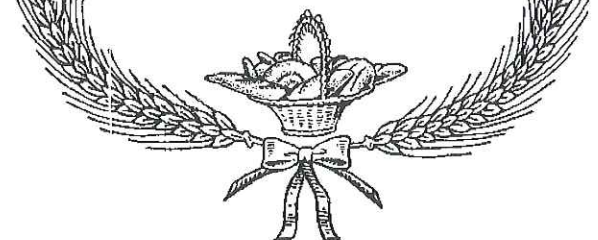
17701/20987

Forn

SALA

ESPECIALITZAT EN BRIOIXERIA

Ferrer Bàrbara, 14 - Tel. 74 01 32
CAMPRODON



88889/19485



Drogueria Perfumeria



Blanca

Sant Roc, 24

CAMPRODON

Tel. 74 00 00



Cosmètica

Neteja



17822/23978

**ELECTRICITAT
COLLBONI**

ELECTRODOMÈSTICS



Plaça Dr. Robert, 10

Tel. 74 02 67

17592/19486

CAMPRODON

Blenceria - Punt

"Neus"

_____ M. Neus Corbella _____

C/ Josep Morer, 28 - Tel. 74 01 69
17867 CAMPRODON

17592/13443

**vallter 2000 L'ESTACIÓ
DE LA VALL DE CAMPRODON**

L'ESTACIÓ A LA TEVA MIDA. L'OFERTA MÉS INTERESSANT PER A LES TEVES VACANCES

Informació: 74 03 53 Fax 13 60 51

CAMPRODON (Girona)

04751/19489

Els papers del Sant (i V)

Per Oriol Molas

Reprenem, per cinquè any, la lectura del llibre «*Historia de la tradición de S. Víctor, Mártir, a la Iglesia Parroquial de Camprodon*». L'any passat vam llegir el primer capítol, que resa sobre la identitat de sant Víctor, que venerem els camprodonins. Va quedar prou clar que el nostre sant Víctor no és aquell que veneren a Marxella sinó un altre Víctor màrtir que va morir a Roma i fou enterrat a les catacumbes calixtines de la Via Àpia.

Aquest any, i tenint en compte que ja comencem a conèixer força detalls del nostre sant i prevere decimonònic que va escriure el llibre, farem més via per les pàgines rònegues del llibre:

Els segon capítol ens explica la cerimònia, i també la llicència, segons la qual es van exposar públicament les despulles i relíquies del sant entre nosaltres. El traductor, que tradueix del llatí a l'hespanyol, fa, abans que res i com és preceptiu en tots aquests casos eclesiàstics, un extens acte de fe en què repassa totes les estructures socials i teològiques de l'Església catòlica,

apostòlica i romana. Després continua el seu escrit explicant-nos la manera segons la qual van ser desenterrades les despulles de sant Víctor a les catacumbes de la Via Àpia, segons una ordre del Papa Urbà VIII, juntament amb les despulles de sant Càndid i sant Fortunat, el dia 12 de novembre de 1655. Les despulles de sant Víctor varen ser lliurades al «*Venerable y Rbdo. Señor Pedro Benito Atxér* (fill de Camprodon), *canónigo de la Iglesia de Barcelona al efecto de darlo en su nombre* (en nom del cardenal que actuava directament sota les ordres del Papa ja citat) *al dicho venerable y Rbdo. Señor Pedro Joan Atxér Canónigo Penitenciario de la misma Iglesia de Barcelona, hermano del mismo Pedro Benito* (i, naturalment, també camprodoní) *con facultad de transmitirlo a cualquier otro a si bien parecido y visto (...)*».

Tradueix, seguidament, totes les cartes on s'especifiquen les ordres i les llicències per transportar el sant cap a Barcelona. El sant va ser traslladat en una caixa de fusta blanca, segellada amb l'escut del cardenal i encintada amb una cinta de seda verda. Un



«Sumari de las Gracies, é indulgencias» de Sant Víctor





Hostal - Restaurant **TIRANDA**

17869 SETCASES

Tel. 13 60 52

88889/23986

Z&S!

SNACK-BAR

SANDVITXOS
ENTREPANS
PLATS COMBINATS
COPES...

El teu espai!

C/ Ferrer Bàrbara, 44 • Telèfon 74 11 17

CAMPRODON

17697/13603

*club
Golf
Camprodon*

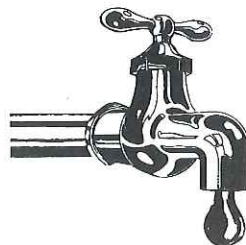


9 FORATS
(PARELL 35)

Tel. 13 01 25

CAMPRODON

04622/23984



**FONTANERIA
CLARET**

CASA FUNDADA AL 1861

INSTAL·LACIONS: SANITARIS

AIGUA

GAS

CALEFACCIÓ

Passatge del Carme, 2 Tel. 74 02 42 **CAMPRODON**

88889/19423

ANTIGA CASA SALA
Fundada l'any 1818

València, 13 Tel 74 01 14
Camprodon



SALAnyolis®

✿ ASSORTIT
D'EXQUISITATS ✿

17723/20994

cop arribades a Barcelona, les relíquies van ser dipositades a l'altar major del convent dels frares de la Santíssima Trinitat, molt a prop de la Catedral.

Els dos canonges camprodonins coneixien les necessitats de les ànimes espirituals i corpòries dels seus conciutadans de Camprodon, i com que tenien llicència per donar a qui els plagués més, segons la seva consciència, naturalment, el goig de posseir les relíquies de sant Víctor, van decidir que el poble de Camprodon s'avindria bé a posseir-les. El nostre prevere redactor ens ho explica d'aquesta manera: «*Cuyos canónigos Pedro Joan y Pedro Benito Atxers, deseando en gran manera el consuelo de la aflicción y aprensión de tantos habitantes espirituales y temporales de su propia insigne Patria y de toda la montaña á saber de los males de dicha Villa de Camprodon y de los lugares vecinos en vigor de la preinsertada facultad que se les había concedido (...)*».

Els dos canonges, però, es varen reservar els drets de mantenir una de les còpies de la clau que obria la caixa on hi havia les despulles. La clau s'hauria de guardar a casa seva i hauria de passar a mans del seu hereu per línia directa de successió per

consanguinitat (no pas per alienació). La clau, s'hauria de guardar a la casa familiar, que estava situada als Quatre Cantons, entre Cantallops i el carrer de València: «*(...) en la casa de los hijos de Atxers y de su familia de dicha villa de Camprodon que está ésta en la plaza antiguamente llamada de noa Miñana, y en la cabeza del puente llamado d'en Cadarsiet (?) de parte de la calle de Valencia y de la de Cantallops de la mencionada villa de Camprodon.*»

En el mateix document, i ja per acabar, es menciona la data de celebració de la festa, que serà «*(...) cada año y para siempre á trece del mes de Setiembre (no con todo precepto)*». I pel mateix motiu de celebració, es permetia la facultat de fer processó solemne portant per tota la vila les relíquies del sant, concedint, al mateix temps, quaranta dies de veritable indulgència, segons marcaven els canons, a tots aquells que assistissin a la processó o vetlessin les despulles el dia de la celebració de la festa. Al mateix temps, s'ordenava construir una capella a l'Església de Santa Maria de Camprodon per custodiar i poder venerar el sant.

Estat de comptes 1993

ENTRADES

Benefici any anterior	93.755.-
Loteries	339.800.-
Anuncis revista	605.000.-
Diputació de Girona	50.000.-
Consell Comarcal	40.000.-
Venda de roses	241.900.-
Pendent de pagament	132.591.-
TOTAL	1.503.046.-

SORTIDES

Compres de material	70.000.-
Impresos	878.700.-
Publicitat	91.700.-
Assegurances	10.000.-
Despeses diverses	171.200.-
Comptes en caixes i bancs	151.605.-
IVA suportat	129.841.-
TOTAL	1.503.046.-

CALEFACCIONS MOLAS

- Instal·lacions de calefacció central
- Aire condicionat
- Energia solar
- Protecció contra incendis
- Lampisteria i sanitaris

Ignasi Casabó, 11

Tel.: 74 01 63

CAMPRODON

17693/20981

PELLETERIA - BOUTIQUE

FE GARCIA

Dissenys i Confecció pròpia

Models exclusius

València, 29

CAMPRODON

04656/20997

Tel.: 74 07 76

74 06 96

Rellotgeria - Joieria

PLANAS

OBJECTES REGAL

València, 14 **CAMPRODON** Tel.: 74 00 97

17721/20996

ASSEGURANCES

VILA

Freixenet, 1

CAMPRODON

17698/13624

Tel.: 74 03 69



IMPREMTA - DISSENY GRÀFIC - PUBLICITAT

C/ BASTIMENTS, s/n. Prolongació c/ Joan Maragall

CAMPRODON

TEL. i FAX: 74 13 54

17789/19411

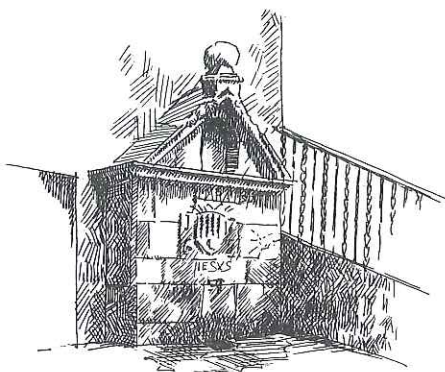
Des de la porta d'una botiga

Per Rossend Sala

Avui, tot passejant sota la frondosa floresta de la Font Nova, he pensat en el meu poble i la seva gent; poble petit, d'alta muntanya, amagat al llarg de dos rius que corren cantaires. Hi ha pau en l'ambient, fresc n'és l'aire, murmuris nombrosos trenquen el silenci en la quietud de la tarda. L'esquelleria de la vacada m'arriba molt intensa, ja que el vent em ve de cara; sembla que estiguin vora meu, si bé la pastura és força llunyana. Camino a poc a poc, és bonic observar la contrada; cada mata, cada roc, són diferents a la mirada. A prop, la font fresca xiuxieja, harmònica..., plena de molsa verdosa i lluent com una maragda brillant. Sol i ombra en l'aiguabarreig sota les allargades branques dels vells arbres en contrapunt a la llum que reflecteix la incolora i remorosa aigua.

En aquest moment
sublim,
en el cor s'imposa
record
d'eixa cosa
fixa
en la meva ment

Es desgrana
en suavitat plena
la vida,
passada i present,
tota ella,
en aquest moment



Sí, ara vénen a la memòria els anys joves, els corresponents a la infantesa, adolescència llunyana... Es centren en aquest carrer, més quan són viscuts vora de casa. Veig davant meu els rostres estimats de la meva gent tan enyorada. Amb ells, el record inesborrable dels amics que ja no hi són i el de tantes persones amb qui vaig compartir la felicitat dels anys bonics i joiosos de ser nen-noi somiatruïtes.

Era tot tan diferent d'ara! Un carrer era gairebé una comunitat autònoma on es produïa i es podia trobar tot el necessari per a viure, no com ara, és clar, però sí austerament, d'una forma agradable i amb un calor humà molt intens en el tracte personal, degut sobretot que la vida estava més sotmesa als afers i inquietuds del poble, del veïnat i de la pròpia casa; es parlava amb veïns i amics de forma natural i coneixent un de l'altre moltes interioritats, mai airejades, però que tots les estimàvem, assabentades i que ens respectàvem recíprocament.

En aquest centre crucial de la vila, hi havia instal·lats tota mena d'establiments. Precisament en els oficis, és on es troba el fet més diferencial de la vida d'ahir amb la d'avui: sastres, re-

llotgers, sabaters, modista, espardenyer, escloper, fusters, planxadores, pastissers, forners, fideuer, carnisers, impremta amb edició mensual d'«El Muntanyenc», cansaladeries —amb manca de porc pròpia—, hostals, gasoses i sifons, lleteria —manteiga i formatge—, pastes per a sopa, purés, sopes preparades, especialitats, barberies, perruqueria de senyores, lampisteries, electricistes, maquinària de conreu, ferrers-forjadors, artesà de fusta, contractistes d'obres, llegums cuïts, bacallà en remull, parai-güer, embogador, articles de llana, torrefacció de cafès, maltes i fruites seques, pintor-artesà, fotògraf, pintors artístics, mercaders de bestiar, hebolari, transportistes, cafès, apotecari —el farmacèutic encara es servia de la mà de morter per a treballar els radicals que componien una recepta— (en quant als cafès, el fet de fer un bon cafè comportava una esmerada elaboració). De tots aquest coneixements, resta alguna excepció, però cal comprendre que un sabater o un sastre treballaven a mida i tots els altres oficis elaboraven els productes que ells mateixos venien. Queden altres que segurament estan en algun indret de la memòria però es neguen a aparèixer... perdó.

Tres ocupacions eren sovint compartides juntament amb el treball principal: el conreu de l'hort o d'un camp, la cria de porcs, aviram i conills, i anar a fer llenya. Eren complements importants en el capítol de les despeses familiars. En els horts tancats, a més d'unes regues de patates, s'hi conreaven verdures, hortalisses i llegums, també fruiters clàssics del país: perers, pomeres, pruners-prunes de frare i, en alguns, un codonyer. En els camps es sembraven patates o segle en anys alterns. Les converses que mantenien entre ells els «pagesos aficionats», eren plenes de sentit, coneixement i d'amor a la terra. Una part del conreu verd o gramínic —aquest últim prèvia mouturació— es destinava a la cria del feram. Això comportava la necessitat del coneixement del temps meteorològic del dia i preveure, per mitjans de tota mena, alguns que es consideraven gairebé infal·libles, el que faria l'endemà, o la setmana vinent... Les concòrdies i discòrdies que es produïen eren constants en la inseguretat d'alguns a la predicció que feien altres de la conveniència, o no, de sembrar, plantar, collar...

Fer llenya era pesat. En el bac de la vila, sembla mentida veient-ho ara, no hi havia cap arbre. A la muntanya de Sant Antoni, sota l'ermita, era formós el bosc de faigs, però era l'únic espai comunal on anar i era massa petit. Els propietaris de boscos hi posaven certes dificultats, si bé permetien assortir-se'n en el seu terreny, sota certes condicions, gairebé sempre lligades a no malmetre els plançons i evitar, en tallar les espècies permeses, deixar les soques a una alçada en què es fes mal el bestiar.

La gent freqüentava el carrer, tenia una qualitat intrínseca deguda sobretot a la diversitat inqüestionable i amb poques possibilitats de veure's repetida enlloc més, ja que es donaven unes

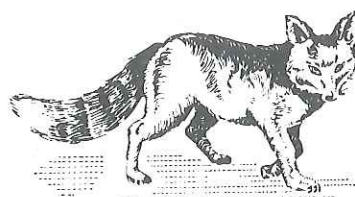
*Confiteria
Pastisseria*
PUJOL

C/ València, 1

Tel. 74 01 22

CAMPRODON

17694/20983



sports
RENARD

Carrer València, 50
Telèfon: 74 03 13

CAMPRODON

17823/19420

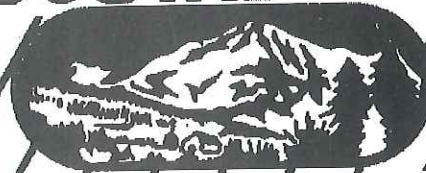
**CASANOVA
GERMANS, S.A.**

FÀBRICA D'EMBOTITS

Tel. 74 00 50
08769/13449

CAMPRODON

COSTABONA



*embotits
i
patés*

Ctra. de França, s/n - ☎ 74 03 84

17868 MOLLÓ

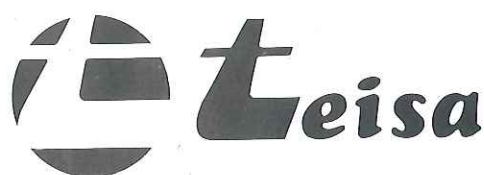
17675/13613

Disseny

*Xemeneies
Complements
Recuperadors de calor
Objectes d'artesanía*

Pla de Sant Ramon, s/n - ☎ 74 09 39
CAMPRODON

17668/13618



**TRANSPORTS
LÍNIES REGULARS
i SERVEI DISCRECIONAL**

c/ Sant Joan, 11
Telèfon 972 / 74 02 95
CAMPRODON

88889/20980

característiques específiques perquè aquest fet es produís. Vilatans, comarcans dels pobles del voltant, pagesos, estiuejants, en nom col·loquial però efectiu: «senyors», i una varietat de persones que treballaven al seu servei, que eren nombroses. Igual que altres poblacions, però proporcionalment amb més presència per ser poble fronterer, la diversa gent uniformada al servei de l'Estat. També els tipus clàssics des d'un frare a un carter, burot, agutzil, guàrdies civils, carrabiners, guàrdies d'assalt, milicians, falangistes, etc., i per últim, soldats. Molts, molts soldats.

Tot plegat una coloraina sorprenent. En aquest conglomerat de diferències tan marcades de classes, vestimentes, olors, característiques i de tan diverses condicions, hi havia un comú denominador que parlava, escoltava, tractava, respectava i intentava complaure a tots. Perquè tenia necessitat de tots, es donava, encara que només fos per al propi interès, a tothom i, també cal dir-ho, ajudava molts. Aquests eren els botiguers.

Analtzar els diferents estaments de les persones era curiós. Entre la pagesia hi havia, tant se val, varietat d'estaments: les masies eren grans, mitjanes o petites, assentades en molt bona, bona o passable terra. Hi havia els propietaris amb una gran finca i d'altres no tant o més poderosos amb diverses propietats encomanades a una masoveria molt entesa i conseqüent, fins al punt que els beneficis que obtenien podien superar altres, que explotaven personalment llur patrimoni. Poder confondre un «senyor» amb el que es feia passar per tal, entendre l'escalafó que separava una cuinera d'una cambrera de la mateixa manera que un majordom o un xofer, per no allargar massa, ressaltava llur personalitat. Si hi havia soldats, vol dir que tenien oficial i sots-oficials que els manaven. Contrastava el caqui a vegades molt gastat de la tropa amb l'acurat vestit del comandament. Entre nosaltres els vilatants, ens diferenciàvem sobretot entre el jovent i la gent gran. Els de professions liberals i els qui per motius de negocis o d'altres viatjaven sovint, sobretot si anaven o passaven temporada a Barcelona, que eren força nombrosos, sobresortien marcadament.

La gorra, mocador de cap, manteleta, mantellina, bufanda, tapaboques, pràctic, espadenyes, esclops, faixa, mitja o una dotzena de barretines en tota la comarca, vestits de vellut, amples i llargues faldilles, les botes i sabates amb tatxes, eren corrents i contrastaven amb les robes i calçat dels joves endiumenjats. Les «senyores» lluïen de debò i llurs marits anaven vestits de cotó, amb camisa, sabates i barret, tot d'un blanc immaculat. De «sportman» la joventut alegre i confiada, amb la seguretat reflectida en els rostres acostumats a la comoditat. Això no vol dir que no fossin gent de primera o no tinguessin moltes qualitats. És simplement remarcar un fet que al llarg dels anys ha assumit la gran majoria.

Estiuejants importants, nombrosos, tenien automòbil. Des del Rolls fins al Ford, tota la gamma de vehicles. Era una desfílada solemne, posem per cas a l'hora de la missa, i més a l'anada a Can Moi la tarda del 15 d'agost. El taxis, els cotxes de línia a Setcases i a Molló, i les primeres motocicletes de pedals, no més d'una o dues en tot el poble, molt poques, però de fressoses

tant com vulgueu, juntament amb les «motos» B.S.A., que conduïen tractants de fusta, de bestiar o mestres d'obres, eren, juntament amb els camions, camionetes, bolquets i poca cosa més, el parc de vehicles a motor que circulaven pel carrer, primer en qualsevol sentit i més tard en direcció única de baix a dalt.

Les bicicletes, nombroses, eren objecte de desig i bé presumien de tenir-les els nois i noies forasters. Per als vilatans eren una eina de treball per desplaçar-se per motius de feina, però estaven a l'abast de molt poc jovent, atent sempre que algun ciclista, dels primers descrits, els deixés la seva màquina per donar unes voltes, quan ells estaven ocupats en altres divertiments.

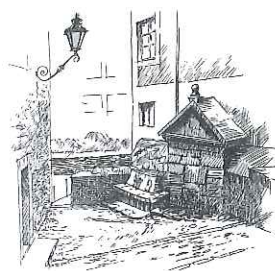
Impressionants, en vestits emmidonats i complements de tota mena, les dides i joves cuidadores passaven pel carrer amb «cotxets» anglesos d'altres rodes amb un «baby» resplendent, envoltades de mainada de diverses edats, riallers, distants, bonics... Tot això, al costat dels carretons d'una sola roda al davant i els més grossos de dues —carros petits—, gairebé sempre dels paletes, formen la recopilació dels vehicles més remarcables de tracció humana.

Les carretes, carros, tartanes, i l'haca de can Magret que repartia llenya, eren la forma de transport de la pagesia i dels establiments dels pobles veïns. Una carreta amb bous grossos, grans i llusos, era a la vegada el Mercedes i el tractor de l'agricultor-ramader important. La tirada per vaques la seguia. Als carros hi eren enganxades eugues o mules, més les últimes, a les quals calia una sola mirada, fins per als no gaire entesos, per comprendre, observant llurs guariments i sobretot estampa, la qualitat de la persona a qui pertanyien. Matxos i burres de bast completaven el transport de tracció animal. Esquelles i esquellins emetien discordants però festives notes al pas dels animals. Cal no oblidar les tartanes de particulars, que eren una distinció. Moltes vegades es formava una compacta corriola de carretes, perquè la farinera i un forner es trobaven pràcticament en els mateixos Quatre Cantons i en el carrer València, on a més del «Servicio Nacional de Trigo», hi havia tres fornars més i el fideuer.

Al vespre es tancava molt tard. Comparat amb el nostre temps faria riure, però el cert és que era un gran centre de comerç i molt il·luminat. Així veia el poeta la pastisseria del llavors Can Passamané:

«Qui no ha vist els aparadors
que ens arregla el senyor Costa
quan una festa s'acosta
i el senyor Costa està d'humor?»

Braços de gitano,
merengues, pets de monja...»



És un fragment d'un poema llarg, curiós, rialler i satíric que ens recitava inimitablement Pere Isern, i que era una exuberant descripció de Camprodon i comarca. Crec recordar que em va dir que l'havia escrit un antic mestre de Beget.

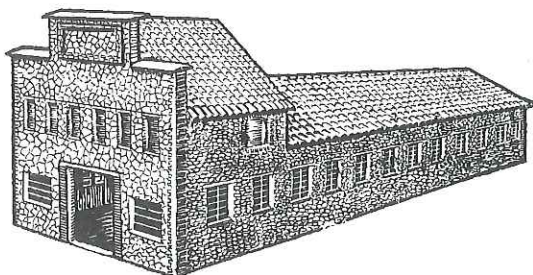
La llargària del carrer feia lluir les festes religioses, com les quaranta hores: una persona presidia i, acompanyada dels veïns



Servei Oficial

Taller Morer

FUNDAT AL 1894



Ctra. Sant Joan, 10

☎ 74 00 44

Plaça Espanya, 4

CAMPRODON

88888/13602

Galeria J. XXI

L'art més prestigiós

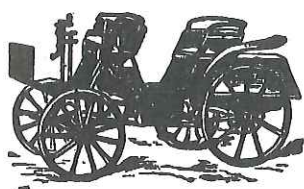
C/ Ferrer Bàrbara, 25

Tels. 74 11 43 - 74 11 95

CAMPRODON

88889/21000

AUTOESCOLA



TER

Ferrer Bàrbara, 24

CAMPRODON

Tel. 74 00 82

17680/19464

Perruqueria

JUANITA

Bàrbara, 1

CAMPRODON

Tel. 74 04 01

17794/20976



FORN ESCOLÀ

PA CUIT AMB LLENYA I BRIOIXERIA
PASTES DE FORN I ESPECIALITATS

Josep Morer, 2

☎ 74 01 45

CAMPRODON

88888/13616

FUSTERIA

JOSEP ROCA

Carrer Sant Roc, 5 - Telèfon 74 02 43

CAMPRODON

17671/13610

convidats, anaven a l'església a vetllar durant una hora el Santíssim Sagrament. El Dijous Sant es visitava en família el «monument». De les processons, hem recuperat aquesta dels Sants Misteris que celebrem el Divendres Sant i queda molt llunyana la del Corpus, en què una continuïtat de catifes a tot el llarg del carrer i Quatre Cantons, compostes de flors de ginesta, verds diversos i pètals de tots colors, embellien el recorregut. L'entrançable Valentí Planesas —músic, fotògraf, poeta, director de la Coral, solista i tantes coses més— cantava en cadascuna de les parades que es feien a tal efecte:

Les flors que Vos adoren
són flors celestials
són àngels que tornen
per salvar als mortals...

*Represa la marxa, el càntic
d'en Joan Aymerich:*

Sant, Sant, Sant
Senyor Déu...

i el poble:

Glòria al Pare
glòria al Fill...

La Fe... què ens passa, Joan? Deuríem percebre un subtil aleteig quan, en eixes diades, ens arriba d'allà Dalt la teva veu: segura, feliç, afectuosa i confiada, repetint amb el cor celestial la lloança:

Sant, Sant, Sant...

On es coneix tothom, es passa de la rialla al plor amb una facilitat impressionant. Un enterrament al matí omplia de condol, tristesa i sentiment. Un, tres o set capellans cantaven les absoltes en un llatí incompres però que ens sabíem de memòria, salmejaven el difunt que, camí de l'església, era acompanyat pels seus, a més d'un nombre indeterminat d'altres persones. Podia donar-se i es donava la coincidència que, a la tarda del mateix dia —es comptava amb dues orquestres del poble, els músics vells i el joves— hi hagués un «passant»:

L'airet de la matinada
que llença el riu...

Els mateixos del matí, fora de la família directa, eren a la porta de llurs establiments gaudint de la música, les rialles i els jocs del jovent.

Breument: corals, manifestacions, carnestoltes i altres, moltes camí de la Renaixença o del Casino, desfilades de tropa, i quantitat de coses per a explicar, però l'espai i la llargària de l'escrit no ho permeten.

L'aiguat d'octubre de 1940, molt fort, va malmetre arreu,

intensament els Quatre Cantons i tot el carrer, amb més alçària d'aigua com més propers a aquest punt, que té el mínim nivell respecte del riu. Va ser un treball considerable treure el volum de fang que va quedar a fora i a l'interior de les parts baixes de les cases. També un desastre potser en cert punt profitós, ja que la necessitat obligà a arreglar la grossa quantitat dels desperfectes. Va representar molta feina i, en conseqüència, jornals.

Tres festes d'agost, dividit el carrer en tres parts, com a patrones la Verge i santa Rosa, i patró sant Bartomeu, eren l'esplai d'estiu. La més celebrada, la de santa Rosa. Serpentes, cucanyes, sardanes, ball, «maniera», i una gran traca per acabar.

Ja n'hi ha prou, segur que heu estat molt pocs els qui ens heu llegit fins aquí però, ja posats, deixeu-me acabar esmentant dues festes no marcades en el calendari, si bé es produïen inexorablement: la nevada i el fet de treure la neu caiguda, quina joia per a la mainada i el jovent!, i la tornada del bestiar de l'alta muntanya amb els primers freds i neus de la tardor. Una passada!

Personalment, sóc més enllà de la tardor i, si fos ara, ja aniria com a número de la Festa d'Homenatge als Vells, a escoltar l'antiga i bella cançó:

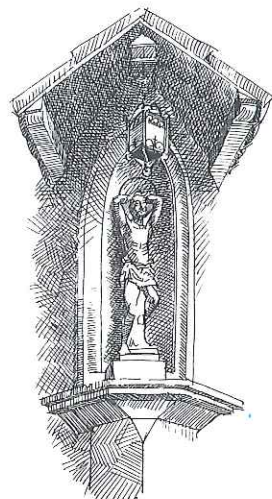
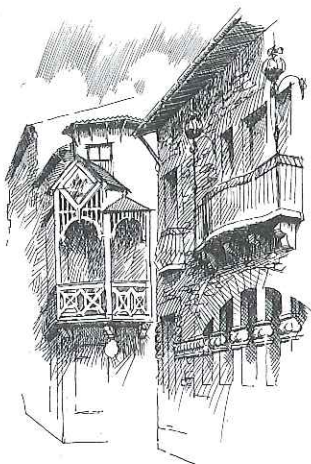
Honorem els vells
cantem com aucells
cançó amorosida
de l'alt del camí
cap el tard de la vida.

En ser l'hivern
hem de retreure
les velles notes
del cant etern:

Sol, solet,
vine'm a veure
que tinc fred...

El que he descrit no és fruit de la nostàlgia. No és més que un petitoi esbós d'un passat que, a part de punts concrets i vertaderament bonics, més aviat era dur i queixós, que no pas fàcil i amable. Penseu solament el que representen la Seguretat Social i les pensions. No cal dir res més. Els joves, si em permeteu que us ho digui, mireu endavant sempre. Crisi? Certa, i serà feixuc i costós sortir-ne, però de fet resta tot per fer. Si observeu, veureu que la major part del nostre consum, que té una major tecnologia, és estranger o depèn de fora. Teniu coneixements i escoles per a estudiar i aprendre del que us calgui. Apliqueu amb entusiasme a la feina l'ensenyament rebut i llavors, ben conseqüents, podreu parlar de país. D'un país que serà ben vostre, perquè bona part d'ell es deurà al vostre esforç. Que «guai» (com diuen els meus néts)...! Qui pogués ser-hi...!

Amicalment, una encaixada.



Intimoni Pub
CAMPRODON - LLANARS

13586/13446

Marcel
 PELLETERIA
 Freixenet, 12 - Tel. 74 04 46
 CAMPRODON

17820/20999



RESTAURANT - BAR
"CAN JEPET"

Tel. 13 61 04

J. VILA

SETCASES

05519/20992



BERINO

Servei de taxi
 i excursions
 de muntanya

© 74 08 67 - 74 10 57
 LLANARS - CAMPRODON

AUTOSERVEI D'ALIMENTACIÓ
MARIA COLOM

St. Roc, 6

CAMPRODON

17672/13609

M 14.16
roba
jove

Camprodon

C. Isaac Albéniz, 18 - Tel. 13 01 00

17720/19405

ANGLADA

▪ **LLIBRERIA** ▪ **PAPERERIA**
 ▪ **JOQUINES** ▪ **OBJECTES D'ESCRITORI**

València, 17

Tel. 74 02 79

CAMPRODON

88889/20984

El monestir de Sant Pere de Camprodon

Per Mn. Julià Pascual (a.c.s.)

L'any 904, segons consta documentalment, el bisbe de Girona, «Servus Dei», va consagrar la més primitiva església parroquial de Camprodon, dedicada a sant Pere. Prop de cinquanta anys després, aquesta mateixa església, que continuava sent parroquial mentre no se n'alçés d'altra, s'adoptà com a temple del monestir de Camprodon mateix, llavors en tràmits de fundació.

Poc o molt abans de 952, el comte Guifré II de Besalú va adquirir l'esmentada Església, de mans del bisbe Gotmar de Girona, a canvi de dos alous —un de Figueres i l'altre de Monells—, amb un sobrepuig de 1000 sous. La cessió episcopal s'efectuà sota la condició que s'hi establís annexa una Casa de Benedictins. El comte (5-2-952) va demanar al rei de França, Lluís d'Ultramar, que li confirmés la institució que es planejava. Tantost l'obtingué, edificà el monestir i, tot seguit, va agregar-hi —tal com s'havia pactat— una comunitat benedictina amb abat propi; abat que en fou ordenat per l'esmentat Gotmar.

Costà un xic la consolidació de la comunitat benedictina als seus inicis, però gràcies a l'ajuda del bisbe-comte Miró de Besalú, que pels volts del 976 «hi portà monjos aplegats de tot arreu», s'afermà l'estança dels benedictins a Camprodon.

A més del bé espiritual i el compliment de les seves finalitats religioses, a la comunitat benedictina cal reconèixer-li l'obra —comuna a tots els monestirs medievals— d'acollir els vianants, i en ella radica un dels mòbils de la fundació i, fins i tot, de la protecció del comte-bisbe, tot just ara al·ludida. Els camins que

—de la Plana de Vic i el Ripollès al Rosselló, i de la Garrotxa estricta a la Cerdanya— s'entrecavalcaven on rau Camprodon, hi crearen la necessitat d'un alberg per als transeünts. Ni Guifré II, en fundar-lo, ni Miró en sostenir-lo, oblidarien aquesta realitat social; per això mostraren tant d'interès en l'establiment i manteniment del monestir en aquest afrau.

Anys ençà, consta com s'hi refugiaven molts passants. No exercí en exclusiva fins a finals del s. XIV, quan probablement ja devia existir la institució municipal paral·lela, que, evolucionada, perdura encara a l'Hospital de la Vila.

El 1078, Bernat II de Besalú va lliurar el monestir de Camprodon al de Moissac (Llenguadoc). Així la casa camprodonina quedà sotmesa a l'occitana i, ensems, incorporada a l'orde cluniacenc. La submissió li fou beneficiosa, en general. Amb el temps, el nostre monestir conseguí suavitzacions disciplinàries: el 1314 li atorgaren la facultat d'elegir-se els propis abats, i per això només s'exigia la confirmació de la casa matriu; al 1380, la d'admetre monjos i rebre'n la professió pel seu compte. La desvinculació total la va decretar el papa Climent XIII, el primer d'agost del 1592.

La comunitat benedictina perdurà fins el 1835.

Precisament el 15 d'agost d'aquell any en marxà l'últim abat: Miquel de Parrella.

De les edificacions del monestir de Camprodon tan sols en resta l'església monacal, que fou consagrada el 13 de novembre de l'any 1169.



TRANSPORTS,
ENCÀRRECS
I MISSATGERIA

xavitrans, s.l.
CAMPRODON

Ctra. Sant Joan, 20 - 3r 2a
17867 CAMPRODON

Tels. CAMPRODON 74 71 38
MÒBIL 908 831 401
BARCELONA (93) 439 07 38

17603/13450

PRODUCTES FIGUERAS
MARBRES, GRANITS I DERIVATS

"la Pedrera"

Ctra. de Tregurà, s/n
Tel. 74 04 18 - Particular 74 07 47

17869 VILALLONGA DE TER
(Girona)

88889/19403

Bar Casal
CAMPRODONÍ
c a f e t e r i a

Pl. del Dr. Robert, 1 CAMPRODON Tel. 74 02 86

17695/20982

**HOSTAL
RESTAURANT**

La Cabanya

**Especialitat:
carns i truites de riu.**

**Tels. 13 60 64 i 13 60 65
SET CASES**

02693/20991

*Restaurant
Els Avets*

Ctra. Molló, 3 Telèfon 74 00 71
CAMPRODON

88889/19413

**CARNISSERIA
XARCUTERIA**

Pairó

C/. VALÈNCIA, 23 - TEL. 74 01 47
CAMPRODON

88889/20995

La carretera internacional de Ripoll a la frontera francesa

Per Ramon Llongarriu i Montsalvatje

Si volguéssim explicar les comunicacions de la Vall de Camprodon, seria millor recomanar la lectura del segon capítol del llibre «La Vall de Camprodon» del senyor Birba, on s'explica, amb prou detall, totes les carreteres d'aquest rodal.

Entorn d'una qualsevol possibilitat d'una nova carretera o millora d'algun tram de les existents, s'hi projecta una curiositat tan gran i una expectació tan viva que contrasten amb la demora que sovint es produeix, i aquella primera il·lusió va seguida d'un profund enuig. Ara, a més a més, es produeixen assegudes de protesta que hi impedeixen la circulació.

D'una estada a la Vall Ferrera recordo que des d'Alins pujàvem al poblet de Tor i vam trobar un home que anava amb un tombarell carregat de bales de palla, el qual ens deixà tot seguit per prendre un camí carreter que anava al seu poble, Orís, sota mateix del Monteixo. En interessar-nos per l'estat d'aquell camí, respongué:

—Això de les carreteres, a Espanya, està força malament.

Des de la seva òptica tenia tota la raó. Mentre s'allunyava

vam comprovar com el carro rebotia entre sots i ressalts pronunciats, enmig d'un pedregar infernal que impedia de circular-hi d'una manera mínimament plausible. Pobre home!

Camprodon-Molló

Altrament, el que volem exposar són aspectes de la carretera de Camprodon a Molló, un tram de la via que la nomenclatura oficial anomenava «carretera de tercer ordre de Ripoll a la frontera francesa per Sant Joan de les Abadesses, Camprodon i Molló». D'internacional ho seria perquè s'havia d'obrir un pas fronterer entre Espanya i França. La seva gestació començà en veure que el ferrocarril, arribat a Sant Joan el 1880, no podia continuar fins a Camprodon segons el projecte redactat el 1844. De Ripoll amunt, el tren transpirinenc arribà a Ribes de Freser el 1919 i a Puigcerdà el 1922, a través de la foradada de Toses. El cremallera de Núria és del 1930. Ara bé, la carretera arribà a Camprodon el 1892 i del tros per arribar a Molló se'n començà a parlar l'any 1925. El gener d'aquell any, un grup d'estiuejants van fer ges-



tions per aconseguir la carretera i el mes de febrer fou inclosa en un pla de subhastes de carreteres. Al cap de dos anys, pel gener del 27, s'anuncia que dintre de poc serà construïda. Pel maig següent, el capità general, Emilio Barrera, advoca per la seva obertura però no fins a Molló, sinó fins a la frontera. A finals d'any, el 7 de desembre, un reial decret autoritza el ministeri de Foment per treure a subhasta els quilòmetres entre les dues viles. La licitació es féu el dia 12 amb la condició de començar els treballs el febrer de l'any següent, el 1928, per part de l'adjudicatari, el senyor Eduard Sunyer, un banquer de Ripoll. Es tractava de condicionar els 7 quilòmetres de Camprodon a Molló, que amb un pressupost de 434.679 pessetes havien d'estar llestos en 22 mesos.

El general Barrera -Emilio Barrera Luyand- fou el capità general de Catalunya de 1924 a 1930, durant el Directori Militar de Primo de Rivera. L'any 34 formà part d'una comissió que visità Mussolini en demanda d'ajuda militar i econòmica per enderrocar la II República. Morí a Guadalajara l'any 36, en fracassar l'alçament militar en aquella capital.

Quan arribà el mes de maig sorgiren criteris per a un replanteig del curs a seguir de la nova carretera. Entretant, les comissions de França i Espanya firmaren un protocol on s'establí que el punt d'enllaç de les carreteres d'un i altre costat seria el Coll d'Ares, a 1.510 m d'altitud. Un dels components de la delegació espanyola era el senyor Dionisio Conde i Gómez del Olmo, primer comte de Salces de Ebro, principal impulsor de les obres a més de capità general.

El comte de Salces de Ebro fou un eximi comerciant, fundador dels magatzems «El siglo» de Barcelona, i el seu títol nobiliari es refereix al lloc on radicava el patrimoni familiar, Salces (Santander), i que li fou concedit l'any 1924.

El mes d'agost d'aquell any -el 1928- començaren realment les obres, que es varen limitar a arribar a Molló tal com determinava l'adjudicació.

Projectes i abandó

Baldament costés Déu i ajuda fer un tram de carretera, de projectes no en faltaven pas. El juny del 29 s'autoritza l'estudi d'una autopista des de Roses a Sangüesa (Navarra) amb un ramal de Barcelona a la Jonquera. Molt abans, però, a l'abril de 1925, Beget havia presentat una proposició d'un camí per sortir a Camprodon. Un programa que quedà al calaix per no sortir-ne mai més. Beget! No és estrany que s'atribueixi a un rector del poble una dita, dintre el seu sermó dominical, poc després que s'obrís, finalment!, la carretera fins al coll de la Boixeda:

-Germans (va dir), ara que tenim carretera, afanyem-nos a marxar abans que es faci malbé.

Si non è vero è ben trovato.

Vers la frontera

L'últim tram de la carretera internacional, de Molló a la frontera, no es començà fins l'any 1935, però les obres quedaren interrompudes durant la contesa de 1936-39 i les pluges de l'any

1940 que ocasionaren greus aiguats arreu, ho averganyaren tot. Després de 20 anys, els seixantes van portar la represa dels treballs. La dels 5.500 quilòmetres del mas Pla a Coll d'Ares tingué lloc el juliol de 1961. Els treballs van començar el primer de setembre i calia acabar-les el desembre del 63. Pel novembre d'aquell any, a Prats de Molló tingué lloc una reunió de significades personalitats del Departament Rossellonès en relació amb l'estat de les obres del seu costat, i assenyalaren el 30 de juny de 1964 com a data límit per enllaçar amb l'espanyola. La nova via s'anomenaria «Ruta del Romànic». El cronista urgia la part espanyola per tal que acabés «lo poco que falta para efectuar el enlace».

Encara poc abans de Nadal del 63, les autoritats gironines, presidides pel governador civil de la província, i les franceses del departament dels Pirineus Orientals, encapçalades per Mr. Dubois, celebraren una altra reunió. Des del Voló, en tres helicòpters, es traslladaren a Coll d'Ares per fer la inspecció *in situ* i escollir la ubicació del lloc duaner. El mal temps, però, no els permeté aterrar i, retornats a la base, continuaren les converses en un hotel, amb molta pressa per part francesa.

El senyor Hellín, el governador de Girona, es reservà per consultar les autoritats competents per tal que decidissin amb més àmplies facultats i assessorament tècnic. Aquest senyor sortí de l'encontre condecorat amb la creu al Mèrit Social, concedida pel govern francès per la seva labor en pro de les relacions hispano-franceses quan era president de la diputació de Lleida.

Obrir... com sigui!

L'obertura del pas fronterer es produí l'1 d'agost de 1964. Dels 10 km de Molló a Coll d'Ares només estaven acabats els que hem esmentat, de la frontera a les rodalies del mas Pla, a tocar el km 36, on hi ha l'estació de servei amb la fantàstica balconada sobre la fondalada de la Ginestosa. Meravellosa panoràmica. D'ací fins a Molló -4,5 km aproximadament- el terra s'havia condicionat justet per al pas de vehicles.

El tros tenia aquestes característiques tècniques: sobre una plataforma de 9 metres d'amplada, la carretera en té 7 amb pendent màxim del 6 per cent i les corbes un radi mitjà de 60 metres. Es mogueren 207.000 metres cúbics de terra entre la muntanya i el terraplè. S'emplenaren 191 tones d'asfalt i 7 de formigó, amb part del qual revestiren 3.800 metres de cuneta. Al sòl s'hi posaren 40 centímetres de sorra i 20 de grava. El pressupost fou de 25 milions. Els tècnics francesos admeteren que la carretera nostra era millor que la francesa, amb més bon traçat, més moderna i l'obra d'enginyeria molt ben feta.

La duana, al final, quedà instal·lada en terrenys aleshores encara de Freixenet, a la sortida de Camprodon, com a solució provisional per no retardar més l'ús del pas fronterer amb vista al turisme, i la seva inauguració es preveia per a la primavera del 1965.

Realitats i fantasies

A Coll d'Ares s'hi projectava un centre turístic a realitzar

per la «Empresa Urbanizadora de Coll d'Ares», l'administrador de la qual era un religiós, el pare Lluís M. Gómez Rubiera, del qual lamentem no saber-ne res. Es pensava contruir un hotel per a 100 persones, restaurant per a 200, snack-bar per a 70, motel de 20 cel·les, un berenador (picnic, ara?), allotjament de vehicles i tota classe de serveis a més de casa de canvi, banc, botigues i capella. Eren 180.000 metres quadrats que s'havien d'ocupar amb un pressupost de 300 milions a base de capitalistes d'ambdues parts de la frontera. Un autèntic enclavament hivernal.

La comitiva d'autoritats estrenà les obres aquell matí somrient d'agost. De primer es baixà a Prats i després s'anà a Molló, on se serví un aperitiu. Conversa animada, intervisus, discursos. Allò normal, acostumat. Nosaltres només recordarem aquí unes paraules de *monsieur* Julià Guillaume, conseller general de Prats i alcalde de Sant Llorenç de Cerdans, als joves periodistes de «Misión» d'Olot:

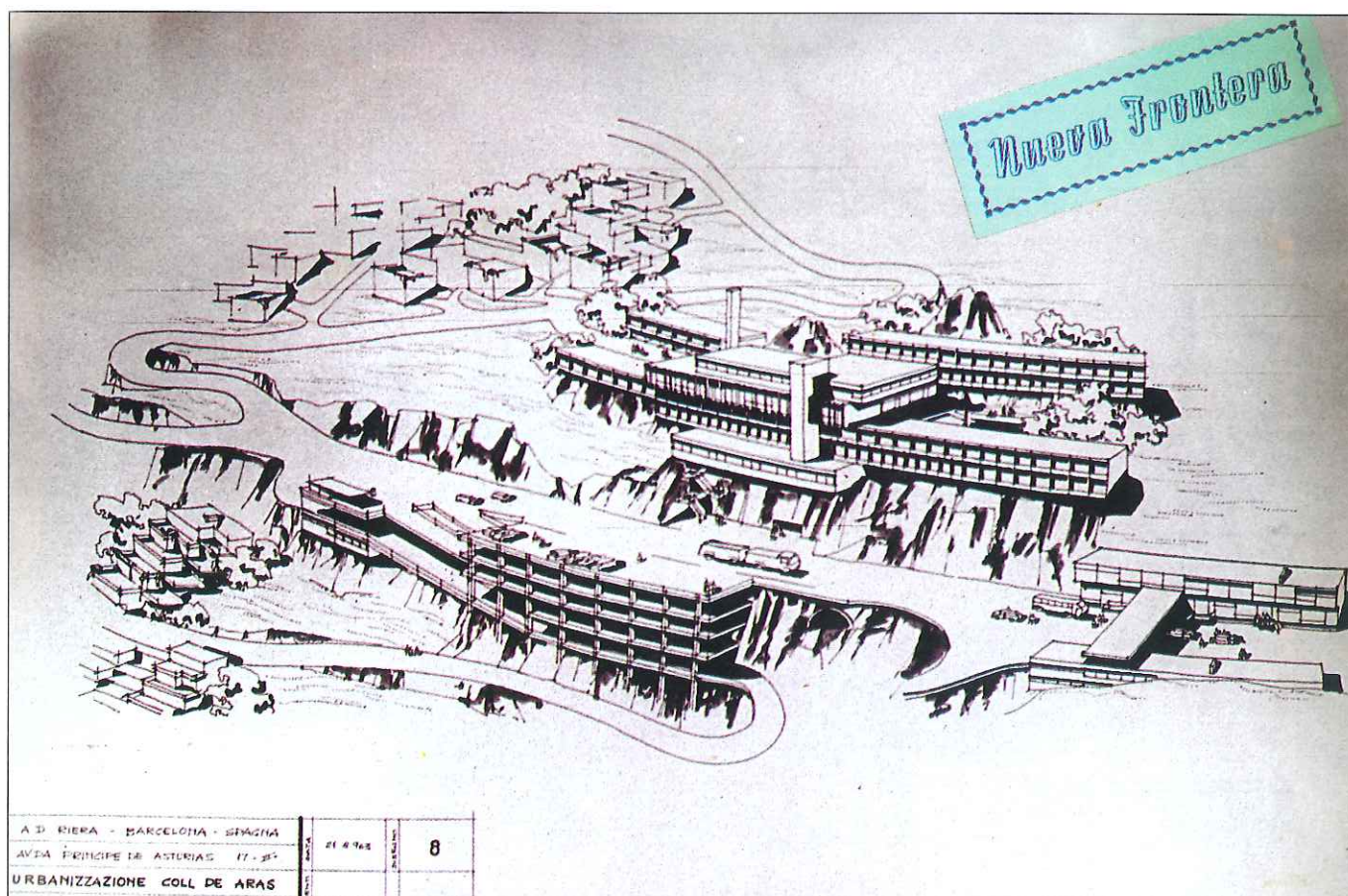
– «Heu de pensar que no és una cosa regional, sinó una car-

retera internacional, de primera categoria, que uneix París amb Madrid».

Nous aires

El pas fronterer de Coll d'Ares estigué en funcions durant 27 anys. Amb les noves maneres de l'Europa comunitària el dia 16 de maig de 1992 tingué lloc l'acte oficial de supressió de la frontera en un matí climatològicament magnífic, rutilant. L'acte, però, resultà entre senzill i pobre, segons que diuen les cròniques. No obstant els diversos parlaments, ningú no es referí a la simbologia del moment, de poder-se comunicar, sense traves, les dues parts de la Catalunya antiga. Només l'alcalde de Prats féu alguna referència històrica sense massa atenció del públic. Oficialment no s'havia previst cap bandera. La dignitat es va salvar, segons el cronista, gràcies a «... dues persones, ja grans, que es van esforçar a fer visible la senyera».

Que el pas, sempre obert, sia l'exponent de la consecució d'altres fites fonamentals en la bona entesa dels pobles.



Fonts:

Birba, L. *La Vall de Camprodon*. Selecta, 333. Barcelona, 1972.

Gay de Montellà. *Els Pirineus màgics*. Selecta, 54. Barcelona, 1960.

«Diario de Barcelona». Cròniques i gasetilles del corresponsal a Camprodon.

«Misión». Núms. 356 de 1.9.62, 416 de 1.11.63, 426 del 18.1.64 i 455 de 8.8.64, Olot.

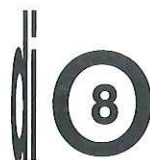
«El Pont Nou». Núm. 17 de juny-juliol de 1992. Camprodon.

L'ESCLOP roqué

SABATERIES

CAMPRODON

17645/13605



CAMPRODON

*Obsequis de
bateig i festes*

**LLAMINADURES
I REGAL INFORMAL**

C/ Isaac Albéniz, 10
Tel. 74 10 95

CAMPRODON

17787/20998



PONZANO SERRA S.L.
CONSTRUCTORS I PROMOTORS D' OBRES

Despatx: C/ València, 40, baixos - Tel: 74 13 38 - 17867 CAMPRODON
Particular: C/ del Quintà, 1 - tel: 74 09 42 - 17869 LLANARS

17791/19418

Can França
ARTICLES DE PELL

València, 11
Plaça Sta. Maria, 13

Tel. 13 00 01

CAMPRODON

17696/20979



La processó de 1993

Per Miquel Vila i Picola

Lluny s'escolta el so dels tambors i el toc de les trompetes. Van sortint el decibels enmig d'una broma humida i de mal presagi. A l'interior de l'església del Monestir, una gran activitat prepara l'organització dels passos, de les agrupacions i de les confraries, situant-los al lloc escaient, tot i l'amenaça de la ruixada, però amb l'esperança de la celebració tradicional.

Tot està a punt. Han arribat els romans amb el pendó alliberat. La tenebra de la nit, sense llampecs, sense trons, sense avís previ com el petó de Judes al Mestre, ofereix el descarregament de la no desitjada pluja. Nerviositat, confusió i canvis de parers neixen entre els organitzadors. Cal suspendre-la?, esperar una millora?, continuar-la? Opcions difícils de prendre; pot resultar una desil·lusió compartida per la dedicació d'un any de preparació i de treball que per les circumstàncies plujoses s'aturés el desitjat esdeveniment.

Reneix l'esperança en disminuir la maltempsada, i fa que sembli que es pot posar en marxa la processó i sortir sense retard. Al toc de silenci, s'escolten les notes del «Record in memoriam», amb el so dels tambors, el moviment més alleugerit que el dels anys anteriors.

El nombrós públic, expectant, remercia amb aplaudiments la resolució presa.

Aquest preàmbul abstracte és una narració personal de les meves vivències dintre l'engranatge de la processó.

Tot semblava perfecte, tot transcorria més o menys tranquil·lament, però de sobte ve la pluja forta; l'aigua cau de forma impressionant. El públic resta a les vores dels carrers; resta impassible seguint els misteris i davant la decisió presa és impossible retornar, però cal un important alleugeriment.

Els que porten els misteris estan cansats i suen, i resulta difícil realitzar els canvis convenients; tal vegada l'aigua freda resultava un oportú obsequi.

Els ciris s'apagaven puix les llums resultaven impotents davant l'aigua que baixava del cel.

Em cridaven l'atenció els penitents, que amb les seves creus i les seves cadenes lligades als seus peus nus restaven al mig dels bassots i lluien sobre l'asfalt.

Els participants restaven al lloc que els havia estat fixat. Les parts dels hàbits perdien consistència, s'encongien i deformaven. Un bon samarità facilità el mitjà de protecció al senyor rector, que retenia a les seves mans la Vera Creu. El meu abrigall ple d'aigua de pluja pesava i els meus peus tenien la sensació de trobar-se dintre piscines petites.

Les autoritats restaven impassibles, amb l'orquestra al seu darrera que tocava de memòria, sense la solfa, que havia esdevingut inaprofitable.

L'arribada a l'església de la Mare de Déu del Carme va ser les acaballes, i amb un temps més reduït, molt menys d'una hora i mitja.

Ja dintre l'església tot eren planys, manifestacions personals viscudes i, però, per fi, complaença pel compliment de la nostra voluntat.

Eixugar els misteris i creus va donar-nos feina i treball; calia deixar-los en bon estat per prevenir els desperfectes. Amb l'ajuda de Déu, vàrem deixar-ho tot ben preparat per al proper any i amb millor esperança.

La nit del dia 9 d'abril de 1993 restarà a la història de la processó com la més mullada de les que fins aquest moment es recorden.



«Esplai Parroquial Canigó»

Jesús Pascual (monitor)



L'«Esplai Parroquial Canigó» de la parròquia de Santa Maria de Camprodon, com molts ja deveu saber, funciona des del mes d'octubre passat i cada disabte al matí ens reunim al matí al Casal parroquial de Camprodon (carrer València, 44).

Un esplai és un moviment parroquial dedicat a l'educació en el lleure d'infants, adolescents i joves, amb un esperit de servei, gratuïtat i festa. Aquest esplai cristià és una realitat oberta al servei de tots els infants i joves de la vila; per tant, ens agradaria que sentíssiu aquest centre com una cosa de tots. Així doncs, estem oberts a tot suggeriment o col·laboració provinent de qualsevol persona o estament de la vila de Camprodon.

Un dels punts importants del nostre esplai és el d'organitzar, impulsar o col·laborar amb les activitats i festes, cristianes i populars, tant de la vila com del país. Així, per exemple, fem que les nostres activitats programades per la Setmana Santa no coincideixin amb la Processó, festa tan arrelada en la realitat de la vila.

Aprofitem ara l'avinentesa per felicitar i encoratjar totes aquelles persones que participen i fan possible la Processó de Setmana Santa, i sapigueu que des del nostre esplai rebreu tota l'ajuda que us puguem oferir.

Edelweiss

HOTEL ****



02934/19409

- Els germans Joan i Antònia de la família Rous, directors de l'Edelweiss Hotel, han assolit un lloc i un renom remarcables en el món de l'hostaleria per la seva manera tan peculiar i encisadora d'atendre tots els qui decideixen acollir-se al seu hotel, el qual, durant la curta trajectòria que porta transcorreguda, ha sabut distingir-se en aquest art de l'hostaleria.

Carretera de Sant Joan, 28

Tel. 74 09 13

17867 CAMPRODON

Pendonista d'Honor 1993

Camprodon, 8 d'abril de 1993

Indubtablement ens és grat haver estat nomenats **Pendonistes d'Honor** de **LA PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS** de la nostra vila.

Tots nosaltres, tant la família **ROUS** com l'**EDELWEISS Hotel**, valorem enormement aquesta distinció, ja que suposa l'estima i el respecte que mereixem per part dels organitzadors d'aquesta extraordinària manifestació cultural que té lloc aquests dies. Esperem ser dignes d'aquest honor i us volem fer present un desig: que l'esmentada manifestació perduri per molts anys i que tots ho puguem celebrar amb l'ajuda de **DÉU**.

Fins sempre.

